

**UCHWAŁA NR LXI/1276/23
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 30 marca 2023 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta
Katowice na lata 2021-2022 za 2022 rok**

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust 1 w związku z art. 7 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40 t.j.), art. 4 ust 1 pkt 2, w związku z art. 12 pkt 4 i art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022r. poz. 1526 tj.), w wykonaniu uchwały nr XXXI/667/21 z dnia 4 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2021-2022.

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2022 roku Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2021-2022, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr LXI/1276/23

Rady Miasta Katowice

z dnia 30 marca 2023 r.

**SPRAWOZDANIE
Z PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA KATOWICE NA LATA
2021-2022 za 2022 rok**

SPIS TREŚCI

Wstęp	str.3
ROZDZIAŁ I Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.	str.3
ROZDZIAŁ II Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.	str.5
ROZDZIAŁ III Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.	str.10
ROZDZIAŁ IV Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.	str.13
ROZDZIAŁ V Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.	str.14
ROZDZIAŁ VI Źródła finansowania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2021-2022.	str.22

WSTĘP.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2021-2022 został opracowany jako odrębny dokument na podstawie propozycji przedstawicieli różnych podmiotów i instytucji działających w obszarze zdrowia psychicznego na terenie miasta. Działania wynikające z wyżej wymienionego programu tworzą system wszechstronnej pomocy dla wielu grup odbiorców, na różnych etapach zagrożenia problemami zaburzeń psychicznych i stanowią kontynuację działań realizowanych w poprzednich latach. Obejmują one dzieci i młodzież, osoby uzależnione i ich rodziny, osoby doświadczające przemocy domowej, osoby bezrobotne, które często są zagrożone alkoholizmem.

Zadania wynikające z Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2021-2022 prowadzone są przez szereg podmiotów. Wśród realizatorów znajdują się zarówno jednostki budżetowe miasta, jak również organizacje pozarządowe i indywidualni wykonawcy. Taki system skutkuje wszechstronnością i skutecznością podejmowanych działań. Program będzie kontynuowany w kolejnych latach. Aktualnie trwają prace nad procesem legislacyjnym nad rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030.

ROZDZIAŁ I.

Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wynikającym z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym, rodzinnym i zawodowym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje następujące działania służące poprawie jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi:

- poradnictwo specjalistyczne,
- poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone przez konsultantów Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) świadczone przez wykonawców, z którymi zawarto stosowne umowy.

Zadania zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2022 roku:

Zadania:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz promocja zdrowego stylu życia.

Działania:

- a) poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta świadczone w ramach systemu pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom stanowiącego część Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,

Poradnictwo specjalistyczne w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta Katowice, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone było przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi. W roku 2022 udzielono konsultacji w zakresie zdrowia psychicznego dla 480 osób.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza /potrzeby 2023
1.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	235	315	480	400

Z poradnictwa specjalistycznego skorzystały osoby, które przeżywają trudności związane ze stanem zdrowia psychicznego swojego lub/i członka rodziny lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest anonimowo, bez względu na posiadany dochód. Liczba udzielonych konsultacji jest adekwatna do ogólnej liczby klientów CRS, w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła z uwagi na zniesienie obostrzeń wynikających z wytycznych o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

b) świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku skierowanych dla osób, które ze względu na stan zdrowia fizycznego lub psychicznego nie są w stanie uczęszczać do Środowiskowego Domu Samopomocy, a nie wymagają leczenia szpitalnego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były w środowisku zamieszkania osobom ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

a) chorym psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne),

b) upośledzonym umysłowo,

c) wykazującym inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Taka forma usług, pozwala na odejście od instytucjonalnej pomocy osobom chorym psychicznie. Usługi w miejscu zamieszkania ułatwiają budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób chorych, dają możliwość lepszego poznania ich warunków życiowych, sytuacji rodzinnej, a przez to skutecznego ich wspierania. Usługami specjalistycznymi objęto również dzieci z autyzmem. Usługi specjalistyczne (psychologiczne) świadczone były przez specjalistów Centrum Rehabilitacji Społecznej oraz przez wykonawców, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy (usługi pielęgnacyjne). W roku 2022 specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyło Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o. o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE” 40-126 Katowice, ul. Okrzei 6/16.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza /potrzeby 2023
1.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	101	92	95	110
2.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgnacyjnymi)	9	9	15	10

Celem specjalistycznych usług opiekuńczych jest poprawa jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zapewnienie wysokiej jakości specjalistycznej pomocy osobom samotnym z zaburzeniami psychicznymi, w przypadkach gdy są jej pozbawione oraz osobom, które wymagają takiej pomocy, a rodzina nie może jej zapewnić. W wyjątkowych przypadkach usługi specjalistyczne świadczone były dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi. Pomoc w tej formie dostosowana jest do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi. Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi utrzymuje się na podobnym poziomie.

2. Zwiększanie świadomości na temat profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego.

Zadania zrealizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Katowicach w 2022 roku:

Działania:

a) zwiększanie świadomości na temat profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego poprzez realizację następujących celów:

- upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
- budowanie więzi klasowej jako znaczącego czynnika ochronnego wobec zachowań ryzykownych,
- autoanaliza reakcji fizjologicznych, emocjonalnych i poznawczych w sytuacjach stresujących,

- nabywanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem,
- zwiększanie świadomości na temat zagrożeń cywilizacyjnych.

1. Działania z zakresu edukacji zdrowotnej skierowane na zapobieganie chorobom psychicznym w różnych grupach odbiorców.

Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii z siedzibą w Katowicach przy ul. Ligockiej 5 realizował program pn. „**I jak tu nie zwariować. O depresji i innych zaburzeniach okresu dorastania**” w szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych w Katowicach. Dzięki warsztatom młodzież przyswoiła wiedzę na temat emocji, objawów depresji oraz możliwości jej leczenia oraz okazywania wsparcia sobie i innym, a także o innych zaburzeniach zdrowia psychicznego. Program warsztatów miał charakter pozytywny i był nastawiony na profilaktykę zdrowia psychicznego, w szczególności pokazując, jak nie dać się pokonać spadkom nastroju i przygnębieniu. Ankiety ewaluacyjne przeprowadzone anonimowo po zajęciach pokazują, że młodzież potrzebuje tego typu zajęć. Kwota, jaką przeznaczono na zadanie w 2022 roku wyniosła **9 594,00 zł**. Przeprowadzono 24 dwugodzinne warsztaty, w których udział wzięło łącznie **526 uczniów**.

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2022
1.	liczba osób objętych warsztatami	526 osób

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ROZDZIAŁ II.

Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

Zadania:

1. **Aktualizacja, poszerzenie, zróżnicowanie i unowocześnianie pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej**

Działania:

a) wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin w środowisku zamieszkania poprzez:

- pracę socjalną,
- poradnictwo specjalistyczne,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne).

Praca socjalna nakierowana jest na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczeniu, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza /potrzeby 2023
1.	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem	364	407	583	460

Pracą socjalną objęta jest każda osoba korzystająca ze wsparcia Centrum Rehabilitacji Społecznej. Podejmowanie pracy socjalnej przyczynia się do wzmacniania lub odzyskiwania zdolności osób z zaburzeniami psychicznymi do funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie oraz tworzenia warunków sprzyjających

prawidłowemu pełnieniu ról społecznych. W stosunku do roku ubiegłego w roku 2021 wzrosła liczba osób wymagających tej formy wsparcia.

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza /potrzeby 2023
1.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	253	315	480	400

Z poradnictwa specjalistycznego skorzystały osoby będące zarówno klientami MOPS jak i mieszkańcami Katowic nie objętymi wsparciem instytucjonalnym. Liczba osób, którym udzielono konsultacji wzrosła w stosunku do roku ubiegłego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone były przez Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego (komórkę organizacyjną Ośrodka). W ramach usług specjalistycznych w roku 2022 udzielono wsparcia 925 osobom, w tym pomocą tą objęto również niepełnosprawne dzieci, w szczególności dzieci z autyzmem i pokrewnymi zaburzeniami rozwoju.

Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych (pielęgniacyjnych) polega w głównej mierze na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia osób z zaburzeniami psychicznymi, wymaga odpowiedniego (specjalistycznego) przygotowania opiekunek do świadczenia tego typu usług. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są przez wykonawców, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy. W 2022 roku realizatorem usług było konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE” 40-126 Katowice, ul. Okrzei 6/16.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza /potrzeby 2023
1.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	101	92	95	110
2.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgniacyjnymi)	9	9	15	10

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi kształtowała się na poziomie lat ubiegłych, nieznacznie wzrosło zapotrzebowanie na pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych pielęgnacyjnych.

b) wspieranie finansowe samopomocowych projektów służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez prowadzenie grupy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzenie pracowni rozwoju twórczego. Klienci Centrum Rehabilitacji Społecznej mają możliwość udziału w zajęciach pracowni terapii zajęciowej „Twórcy sztuki” realizowanej w ramach projektu autorskiego terapeutki zajęciowej. W zajęciach pracowni terapii zajęciowej „Twórcy sztuki” uczestniczyło 8 osób. Celem głównym Pracowni było stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonych psychicznie. Zajęcia pracowni pełnią jednocześnie funkcję grupy samopomocowej, której celem było zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych uczestników oraz udzielanie indywidualnego wsparcia w bieżących problemach i sytuacjach życiowych.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza /potrzeby 2023
1.	Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych	10	5	8	10

Praca z klientem w ramach pracowni terapii zajęciowej ukierunkowana była m.in. na rozwój zainteresowań, możliwości i umiejętności artystycznych, pozytywne i twórcze odreagowanie, a także na kształtowanie umiejętności współpracy i działania w grupie. Liczba osób, którym udzielono wsparcia wzrosła w stosunku do roku ubiegłego z uwagi na zniesienie szczególnych rozwiązań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

c) współpraca z organizacjami pozarządowymi w podejmowaniu działań zmierzających do eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu. W trakcie prowadzenia działań wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi podjęto współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Katowice tj.:

- Stowarzyszeniem „AD VITAM DIGNAM”,
- Stowarzyszeniem Działającym na Rzecz Osób Chorych Psychicznie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ",

Środowiskowy system oparcia społecznego stanowi zorganizowaną działalność osób i instytucji, które są zobowiązane do udzielania pomocy osobom cierpiącym na zaburzenia psychiczne. Pomoc ta obejmuje zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych oraz rozwijanie potencjalnych umiejętności bez niepotrzebnego izolowania klienta od środowiska. Dlatego też istotnym jest współpraca instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Katowice, wykorzystujących i uzupełniających swój potencjał do wspierania osób zaburzonych psychicznie.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza /potrzeby 2023
1.	liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę w zakresie eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu	2	2	2	2

2. Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na terenie miasta Katowice osoby niepełnosprawne, zaburzone psychicznie objęte są następującymi działaniami:

- poradnictwo specjalistyczne,
- poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone przez konsultantów CRS,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) świadczone przez wykonawców, z którymi zawarto stosowne umowy.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych realizowane są usługi:

- a) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności,
- b) specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego), tj. w szczególności:

Działania:

- a) Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy w Katowicach.

Na terenie miasta Katowice funkcjonuje sieć Środowiskowych Domów Samopomocy:

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Prowadzone grupy	Liczba miejsc
-----	--	--------------------	------------------	---------------

1	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin „PRZYSTAŃ”	- grupa osób z dominującymi zaburzeniami nastroju (głównie depresje), - grupa osób z przewagą objawów psychotycznych (głównie schizofrenie).	34
2	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Gliwicka 74a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”	- dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, - prowadzone są trzy grupy osób - podział grup wynika ze stopnia upośledzenia oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych.	25
3	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	- grupa osób przewlekle chorujących psychicznie na schizofrenię lub inne zaburzenia schizofrenoidalne oraz afektywne w tym osoby z zaburzeniami osobowości i obniżoną sprawnością poznawczą.	34
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka	- dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, - prowadzone są cztery grupy osób, podział grup wynika ze stopnia upośledzenia oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych.	20

b) Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w Katowicach

Warsztaty Terapii Zajęciowej działające na terenie miasta Katowice:

Osoby z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o uczestnictwo w warsztacie terapii zajęciowej na podstawie orzeczenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w którym zawarte jest stosowne wskazanie. W Katowicach Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieści się przy ul. Gliwickiej 102.

Na terenie miasta Katowice funkcjonują następujące Warsztaty Terapii zajęciowej:

<u>Nazwa</u>	<u>Adres</u>	<u>Działalność</u>	<u>Liczba miejsc</u>
Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	ul. Oswobodzenia 92 Katowice	działalność WTZ skierowana jest do osób chorych psychicznie	35
Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „SPES”	ul. Panewnicka 463 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo	35
Warsztat Terapii Zajęciowej „Promyk” prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Św. St. Kostki	ul. Szopienicka 58a Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo	40
Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	ul. Wojciecha 23 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo	30
Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych „UNIKAT”	ul. Kotlarza 10b Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo	40
Warsztat Terapii Zajęciowej „Arteria” prowadzony przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji Arteria	ul. Francuska 29 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo	20

Warsztat Terapii Zajęciowej „Akcent” prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	ul. Rataja 14 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo	30
--	---------------------------	--	----

3. Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Działania :

- realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, w tym m.in.:
- świadczenie usług specjalistycznych;
- świadczenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego i socjalnego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie szkoleń dla pracowników socjalnych,
- tworzenie i realizacja programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi
- włączenie społeczności lokalnej, instytucji i organizacji do programu pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom realizowanego w ramach Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- udostępnianie informacji o miejscach i formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin.

Klienci CRS od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, jak i programów realizowanych przez jednostkę w ramach środków własnych. Informacje dot. systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin znajdują się na stronie internetowej MOPS w zakładkach „Pomoc dla osób zaburzonych psychicznie”, „Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy” oraz „Pomoc dla osób i rodzin z problemem alkoholowym”. Rozprowadzone zostały również informatory o miejscach pomocy dla osób z problemami w zakresie zdrowia psychicznego wydane przez Miasto Katowice, a także ulotki informujące o formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin wydane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza /potrzeby 2023
1.	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem	364	407	583	460
2.	Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych	10	5	8	10
3.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	253	315	480	400
4.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	101	92	95	110
5.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgniacyjnymi)	9	9	15	10
6.	liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę w zakresie eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu	2	2	2	2
7.	Liczba przeszkolonych pracowników MOPS	0	18	23	66

Realizacja założeń programu ma na celu usprawnienie osób z zaburzeniami psychicznymi do funkcjonowania w życiu bez barier i ograniczeń, podjęte działania skierowane są na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, odzyskaniu i tworzeniu poszczególnych obszarów życia klienta. Dzięki współpracy

z organizacjami pozarządowymi, szkoleniem pracowników socjalnych udzielana pomoc staje się bardziej kompleksowa i profesjonalna.

Ocena poszczególnych elementów programu wskazuje na to, iż działania służące poprawie jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej stanowią skuteczny instrument wspierania osób przewlekle chorujących psychicznie i ich rodzin. Celem pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi jest nie tylko zmniejszenie lub eliminacja objawów choroby, ale także usprawnienie ich funkcjonowania w życiu codziennym i relacjach społecznych oraz przywrócenie lub podtrzymanie pełnionych ról społecznych. Ważnym elementem wsparcia osób chorych psychicznie są specjalistyczne usługi opiekuńcze, tworzenie sieci z innymi organizacjami środowiskowymi, a także poradnictwo specjalistyczne. Szkolenia pracowników MOPS w zakresie pracy socjalnej na rzecz osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym sprawiają, że działania w zakresie oparcia społecznego i rehabilitacji społecznej na rzecz klienta stają się bardziej efektywne.

W nawiązaniu do powyższego podsumowania rekomenduje się w nowym okresie programowania od 2023 roku kontynuację zadań wynikających z „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2021-2022”. Należy zwiększyć rozpropagowanie usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Ich zalety i możliwości warte są jak najszerszego rozpropagowania w środowiskach zaangażowanych w leczenie, wsparcie i rehabilitację osób chorych psychicznie.

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ROZDZIAŁ III.

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2021-2022” realizował w 2022 roku zadania w zakresie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy wspierających tę grupę osób w wejściu lub powrocie na rynek pracy. W okresie sprawozdawczym planowano zadania ukierunkowane na zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizację poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania:

1. Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Powyższe zadanie realizowane było poprzez następujące działania:

a) Poradnictwo zawodowe, w tym:

- przedstawianie osobom z zaburzeniami psychicznymi informacji dot. aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w szczególności z przekazaniem wykazu zakładów pracy chronionej,
- podjęcie działań ukierunkowanych na kształtowanie umiejętności w poszukiwaniu odpowiedniej pracy z uwzględnieniem predyspozycji oraz możliwości fizycznych i intelektualnych uczestników projektu,
- indywidualne rozmowy doradcze wzmacniające stopień motywacji do podjęcia odpowiedniej pracy,
- przedstawienie oferty kształcenia ustawicznego na lokalnym rynku pracy w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych,

b) Pomoc w zakresie poszukiwaniu pracy, w tym:

- udzielanie pomocy osobom objętym projektem w określeniu posiadanych kompetencji i predyspozycji zawodowych,

- udzielanie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie tej grupy osób do rozmów z potencjalnym pracodawcą,
- przedstawienie informacji na temat aktywnych metod poszukiwania pracy

c) Pośrednictwo pracy, w tym:

- objęcie osób z zaburzeniami psychicznymi usługą pośrednictwa pracy – przedstawianie odpowiednich, zgodnych z orzeczeniem o niepełnosprawności propozycji pracy,
- objęcie tej grupy osób instrumentami rynku, w przypadku dysponowania ofertami stażu u pracodawcy lub ofertami pracy subsydiowanej dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności;

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach zarejestrowanych było ogółem 309 osób niepełnosprawnych (w tym 113 kobiet), z tego:

- 255 osób bezrobotnych (w tym 113 kobiet)
- 54 osoby poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu (w tym 21 kobiet).

Ogólna liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami	2020	2021	2022
	232	299	309
Liczba osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, w tym:	38	62	67
-liczba bezrobotnych	33	51	55
-poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu	5	11	12

Spośród ogólnej liczby 309 zarejestrowanych, 73 osoby stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne” (w tym 61 – bezrobotnych i 12– poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu).

Liczba osób z orzeczoną jednostką chorobową „ choroby psychiczne”, ze względu na stopień niepełnosprawności:	2020	2021	2022
	38	62	67
-lekki stopień niepełnosprawności	14	26	30
-umiarkowany stopień niepełnosprawności	22	33	34
-znacznym stopień niepełnosprawności	2	3	3

W grupie 67 osób, 34 osoby posiadały umiarkowany stopień niepełnosprawności, 30 osób – lekki, natomiast 3 osoby – znaczny.

Osoby z orzeczoną jednostką chorobową „ choroby psychiczne” objęto pomocą w ramach realizacji zadań w zakresie aktywizacji zawodowej w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2021-2022”.

W 2022 roku z ogólnej liczby 67 uczestników programu, 2 osoby wymagały indywidualnego wsparcia doradczego w ramach poradnictwa zawodowego /zadanie 1a/, 12 osobom udzielono pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy /zadanie 1b/.

Osobom objętym pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej zostały przedstawione propozycje pracy zgodnie z kwalifikacjami lub doświadczeniem zawodowym oraz kryteriami kwalifikacyjnymi podanymi w ofercie przez pracodawców /zadanie 1c/.

Forma udzielonej pomocy	Liczba osób w 2020r.	Liczba osób w 2021r.	Liczba osób w 2022r.
Poradnictwo zawodowe	7 osób	1 osoba	2 osoby
Pomoc w zakresie poszukiwania pracy	2 osoby	2 osoby	12 osób
Pośrednictwo pracy	20 osób	21 osób	39 osób

Realizując w okresie sprawozdawczym zadania w zakresie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2021-2022”, 14 osobom udzielono kompleksowej pomocy z zakresu poradnictwa zawodowego i aktywnego poszukiwania pracy.

Z ogólnej liczby 67 osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne” - 39 osobom przedstawiono 189 propozycji pracy, także w ramach subsydiowanych miejsc pracy. Propozycje pracy

przedstawiane były zgodnie z określonym Indywidualnym Planem Działania, kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym uczestników programu. Oferty pracy dostosowane były do potrzeb i możliwości zdrowotnych zarejestrowanych osób.

W wyniku podjętych działań skierowanych do uczestników programu w 2022r. – 22 osoby podjęły zatrudnienie.

2. Prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Powyższe zadanie realizowane było w 2022 roku poprzez następujące działania:

- a) przekazywanie informacji pracodawcom współpracującym z urzędem o możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi,
- b) pozyskanie do współpracy nowych podmiotów zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem tej grupy osób,
- c) przekazywanie informacji potencjalnym pracodawcom na temat możliwości zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2022 roku w ramach akcji informacyjnej promującej wśród pracodawców ideę zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi:

- utrzymywano kontakt z 15 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanymi ewentualnym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne,
- pozyskano do współpracy 8 nowych pracodawców, którzy złożyli oferty pracy z przeznaczeniem dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym również dla osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”.

3. Zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Urzędu Pracy.

Osobom z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne” wydano 14 skierowań do pracy, także w ramach form wsparcia realizowanych przez tutejszy urząd oraz wydano 5 skierowań na staż. Jedna osoba została zakwalifikowana i rozpoczęła staż u pracodawcy. Propozycje pracy i stażu przedstawiane były zgodnie z kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym, a także dostosowane do możliwości zdrowotnych uczestników programu, ustalanych w trakcie przygotowywania Indywidualnego Planu Działania.

Wskaźniki monitorowania powyższych zadań:

Lp	Nazwa wskaźnika	2020	2021	2022	Prognoza/ potrzeby 2023
1.	Liczba osób zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy, które zostały objęte pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej,	Spośród ogólnej liczby 232 zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami, 38 osób stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne” pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej objęto 20 osób.	Spośród ogólnej liczby 299 zarejestrowanych niepełnosprawnych, 62 osób stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej objęto 21 osób.	Spośród ogólnej liczby 309 zarejestrowanych niepełnosprawnych, 67 osób stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej objęto 39 osób.	30
2	Liczba nawiązanych kontaktów z pracodawcami oferującymi wolne miejsca pracy dla osób mających	Utrzymywano kontakt z 7 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanymi ewentualnym zatrudnieniem osób z	Utrzymywano kontakt z 10 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanymi ewentualnym zatrudnieniem osób	Utrzymywano kontakt z 15 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanymi ewentualnym	10

	problemy w zakresie zdrowia psychicznego,	niepełnosprawnościami cierpiących na zaburzenia psychiczne, Pozyskano do współpracy 9 nowych pracodawców, którzy złożyli oferty pracy z przeznaczeniem dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym również dla osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”.	niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne, Pozyskano do współpracy 12 nowych pracodawców, którzy złożyli oferty pracy z przeznaczeniem dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym również dla osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”.	zatrudnieniem osób niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne, Pozyskano do współpracy 8 nowych pracodawców, którzy złożyli oferty pracy z przeznaczeniem dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym również dla osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”.	
3	Liczba zorganizowanych spotkań informacyjno-szkoleniowych promujących wśród pracodawców z lokalnego rynku pracy ideę zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi	0 Z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju i konieczność dostosowania się do zalecanego reżimu sanitarnego, nie zorganizowano spotkania dla pracodawców z otwartego i chronionego rynku pracy spotkanie w celu zaprezentowania form aktywizacji zawodowej osób zarejestrowanych w urzędzie pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	0 Z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju i konieczność dostosowania się do zalecanego reżimu sanitarnego, nie zorganizowano spotkania dla pracodawców z otwartego i chronionego rynku pracy, w celu zaprezentowania form aktywizacji zawodowej osób zarejestrowanych w urzędzie pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	0 Z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju i konieczność dostosowania się do zalecanego reżimu sanitarnego, nie zorganizowano spotkania dla pracodawców z otwartego i chronionego rynku pracy, w celu zaprezentowania form aktywizacji zawodowej osób zarejestrowanych w urzędzie pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	W zależności od sytuacji epidemicznej w kraju

Realizacja w okresie sprawozdawczym zadań ujętych w „Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2021-2022” w 2022r była bezkosztowa (źródło finansowania: w ramach bieżącej działalności PUP- Katowice).

Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

ROZDZIAŁ IV.

Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.

Zadania:

1. Działania zespołu koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2021-2022.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia (Dz.U. z 2016r., poz. 1492 z późn. zm.) zobowiązało samorządy powiatów i gmin do powołania zespołu

koordynującego działanie i monitorującego realizację zadań dotyczących promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych. W związku z powyższym Prezydent Miasta Katowice Zarządzeniem nr 1250/2020 z dnia 20 października 2020r. powołał zespół koordynujący realizację zadań Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2021-2022.

Do zadań zespołu koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2021-2022 należy diagnoza potrzeb ludności gminy w zakresie zdrowia psychicznego i opieki psychiatrycznej oraz dostosowanie do nich skoordynowanej działalności różnych form pomocy i oparcia społecznego oraz aktywizacji zawodowej.

Pracownicy zespołu koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice w 2022 roku monitorowali realizację programu w obszarze realizowanych przez siebie zadań w ramach obowiązków służbowych. Realizacja zadań przedstawiona jest w niniejszym sprawozdaniu.

2. Przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Działania:

- a) opracowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia psychicznego i ich rozpowszechnienie wśród mieszkańców Katowic,

W 2022 roku rozpowszechniano przygotowaną w latach wcześniejszych broszurę pt. „Informator o miejscach pomocy dla osób z problemami z zakresu zdrowia psychicznego” – jego treść została przygotowana we współpracy z MOPS w Katowicach. Broszura zawiera dane kontaktowe wszystkich placówek w Katowicach i niektórych w innych miastach, do których można udać się o pomoc w różnego typu problemach z zakresu zdrowia psychicznego. Informator został przygotowany w formie broszury, a nie ulotki, tak by jego treść była bardziej czytelna dla osób starszych. Informator został zamówiony w nakładzie 2000 sztuk i był rozprowadzany m.in. w budynkach Urzędu Miasta Katowice oraz jednostkach miejskich, a także wśród podmiotów leczniczych i organizacji pozarządowych współpracujących z miastem Katowice. Treść informatora jest również udostępniona na stronie internetowej Urzędu Miasta Katowice.

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika	ilość
1.	Liczba udostępnionych informatorów	100 szt

Realizator: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

ROZDZIAŁ V.

Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.

Zadania:

1. **Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne poprzez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzinom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.**

Działania:

- a) **działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych na terenie miasta Katowice**

Na terenie miasta Katowice funkcjonują poniższe publiczne poradnie:

Lp.	Poradnia/Placówka	Adres	Telefon	Dzielnica
1.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1	ul. Rataja 14 40-837 Katowice	(32)254 23 12	oś. Witosa
2.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2	ul. Łętowskiego 6a 40-648 Katowice	(32) 252 79 59	Ligota
	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3	ul. Szopienicka 58		

3.		40-423 Katowice	(32)255 70 51	Janów
4.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 5	ul. Okrzei 4 40-126 Katowice	(32)203 54 46	Koszutka
5.	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Sokolska 26 40-086 Katowice	(32)259 95 86	Śródmieście
6.	Specjalistyczna Poradnia Rodzinna	ul. Okrzei 4 40-126 Katowice	(32)258 35 12	Koszutka

Do zadań poradni, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013r., poz. 199 z późn. zm.) należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne przeprowadzają pełną diagnozę dzieci i młodzieży, w zakres której wchodzi:

Badania psychologiczne i pedagogiczne:

- gotowości szkolnej,
- możliwości i umiejętności,
- zaburzeń rozwojowych,
- przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksja, dyskalkulia),
- zachowań dysfunkcyjnych, trudności wychowawczych,
- predyspozycji, zdolności i zainteresowań (wybór kierunku kształcenia i zawodu).

Badania logopedyczne - zaburzenia mowy:

- obserwacje na terenie placówek,
- diagnozowanie na potrzeby zespołów orzekających,
- wydawanie opinii i orzeczeń.

Ponadto, opieką obejmują również żłobki oraz dzieci w wieku do lat 3, w tym zakresie Poradnie prowadzą:

- obserwację psychologiczną i pedagogiczną dzieci podczas zajęć w grupach - w ramach profilaktyki zaburzeń rozwojowych,
- wsparcie w rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych dzieci, konsultacje dla opiekunów w żłobku,
- konsultacje dla rodziców,
- opiniowanie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju,
- orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne roku szkolnym 2021/2022 objęły zajęciami 12352 uczniów, wydały 1776 orzeczeń oraz 3357 opinii.

b) zadania Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Katowicach

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna jako ośrodek koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczym prowadzi dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością, zamieszkałych w mieście Katowice zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju w ramach kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za Życiem”, którego realizacja na mocy porozumienia zawartego w dniu 10 maja 2022r. przez Prezydenta Miasta Katowice z Ministrem Edukacji i Nauki reprezentującym Skarb Państwa, została przedłużona do dnia 31 grudnia 2026 r.

Do zadań ośrodka, jako bezpośredniego realizatora Programu należy:

- udzielanie rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka,
- wskazywanie właściwych dla dziecka i jego rodziny form kompleksowej, specjalistycznej pomocy, w szczególności rehabilitacyjnej, fizjoterapeutycznej, psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej,
- wskazywanie jednostek udzielających specjalistycznej pomocy dzieciom,
- organizowanie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz w zależności od potrzeb dziecka dodatkowych usług terapeutów, fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów, logopedów i innych specjalistów,
- koordynowanie korzystania z usług specjalistów dostępnych na obszarze Miasta.

Dzięki programowi „Za życiem” dziecko może mieć nawet 5 godzin dodatkowych zajęć wspomagających w tygodniu. Program skierowany jest do dzieci od momentu wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do czasu podjęcia nauki szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia.

Rekrutacja jest prowadzona w sposób ciągły w czasie trwania Programu. Aby zapisać dziecko na zajęcia należy skontaktować się ze Specjalistyczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. To jej pracownicy kwalifikują dzieci do zajęć, określają ich rodzaj oraz częstotliwość. W ramach Programu w Katowicach realizowane są m.in. zajęcia z zakresu: indywidualnej terapii integracji sensorycznej, indywidualnej terapii logopedycznej, indywidualnej terapii psychologicznej, indywidualnej terapii pedagogicznej, czy fizjoterapii. Rekrutacja jest prowadzona w sposób ciągły w czasie trwania Programu. Aby zapisać dziecko na zajęcia należy skontaktować się ze Specjalistyczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. To jej pracownicy kwalifikują dzieci do zajęć, określają ich rodzaj oraz częstotliwość.

c) działalność Specjalistycznej Poradni Rodzinnej na terenie miasta Katowice

Placówką, która w szczególny sposób uczestniczy w rozwiązywaniu problemów związanych z funkcjonowaniem społecznym jest Specjalistyczna Poradnia Rodzinna. Do jej zadań należy m.in.:

- zapobieganie zachowaniom dysfunkcyjnym dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałanie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży,
- zapobieganie przemocy w rodzinie, wyrównywanie szans życiowych u dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych,
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny,
- udzielanie pomocy rodzinie w dostosowaniu metod wychowawczych i edukacyjnych do możliwości i indywidualnych potrzeb psychofizycznych dziecka,
- terapia rodzin,
- terapia małżeństw i par,
- terapia indywidualna zaburzeń emocjonalnych,
- zaburzeń zachowania,
- zaburzeń odżywiania dzieci i młodzieży,
- terapia indywidualna dla dorosłych-rodziców, opiekunów i wychowawców oraz osób zaangażowanych na rzecz dziecka i rodziny,
- terapia ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Poradnia realizuje zadania przez:

- działalność profilaktyczną,
- działalność terapeutyczną,
- poradnictwo,
- konsultacje,
- prowadzenie mediacji,
- interwencję kryzysową,
- diagnozowanie,
- opiniowanie,
- prowadzenie grup roboczych i grup wsparcia,
- prowadzenie warsztatów o charakterze psychoedukacyjnym mającym na celu kształtowanie umiejętności budowania pozytywnych relacji, współżycia społecznego i promowanie zdrowego trybu życia oraz warsztatów o charakterze profilaktycznym mającym na celu przeciwdziałanie zachowaniom dysfunkcyjnym z dziećmi i młodzieżą na terenie katowickich szkół;
- działalność informacyjno-szkoleniową.

Najczęściej zgłaszane w Specjalistycznej Poradni Rodzinnej problemy obejmują:

- przemoc w rodzinie - często przyczyną zgłoszenia do poradni jest złe zachowanie dziecka,
- przemoc płynąca z sytuacji rozwodowych - konflikty rodziców, które skutkują jako konflikt lojalności dzieci wobec rodziców, odrzucenie przez rodziców, osłabienie więzi rodzinnych, wyalienowanie się dziecka,
- agresja dzieci i przemoc wobec rówieśników w szkole,
- przemoc jednego rodzica wobec drugiego zarówno psychiczna jak i fizyczna - najczęściej ofiarami są kobiety,
- przemoc seksualna rodziców lub innych członków rodziny wobec dzieci,
- przemoc wynikająca z zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, której skutkiem jest autoagresja/zaburzenia jedzenia, okaleczanie się, próby samobójcze/zaburzenia emocjonalne, zaburzeniami zachowania,
- agresja i przemoc nauczycieli, wychowawców i opiekunów wobec dzieci.

Pracownicy Specjalistycznej Poradni Rodzinnej regularnie biorą udział w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, mających na celu zaprzestanie stosowania przemocy w rodzinie. Poradnia realizuje na szeroką skalę program edukacyjno-profilaktyczny „Szkoła dla rodziców” i zatrudnia do udziału w zespołach orzekających lekarza psychiatrę, który prowadzi też regularne konsultacje dotyczące dzieci i młodzieży, jak i ich rodziców. Specjalistyczna Poradnia Rodzinna posiada Certyfikat Placówki Chroniącej Dziecko Przed Krzywdzeniem i z roku na rok spełnia określone kryteria aby ww. Certyfikat był odnawiany. Ponadto, Poradnia prowadzi ścisłą współpracę z Policją, sądami, prokuraturą i MOPS, mającą na celu przeciwdziałanie przemocy, a także działania mające na celu wsparcie psychologiczne, psychoedukacyjne pracowników ww. instytucji.

2. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Działania:

a) zadania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Katowicach

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Katowicach realizują zadania profilaktyczne oraz wspierające wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkoli, szkół i placówek, w ramach której prowadzą:

- konsultacje indywidualne dla rodziców, warsztaty, prelekcje, spotkania informacyjno-szkoleniowe dla rodziców na terenie placówek,
- stałą współpracę z psychologami, pedagogami i logopedami przedszkolnymi oraz szkolnymi,

- poradnictwo dla nauczycieli na terenie placówek i na terenie poradni,
- pomoc w rozwiązywaniu doraźnych problemów, podejmowanie działań interwencyjnych na zapotrzebowanie placówek,
- udział w radach pedagogicznych placówek - prelekcje i warsztaty dla rad pedagogicznych,
- zajęcia dla grup przedszkolnych i klas: zajęcia integracyjne, zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowego trybu życia, zajęcia o charakterze psychoedukacyjnym, zajęcia przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne uruchamiają również działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, w szczególności w sytuacjach związanych ze zgłoszonymi z rejonowych placówek: próbami samobójczymi, samobójstwami, śmiercią ucznia lub pracownika szkoły z innych przyczyn. Interwencja odbywa się według poniższej procedury postępowania:

- przyjęcie zgłoszenia o zdarzeniu od dyrektora lub pracownika placówki;
- ustalenie w trybie pilnym działań, powołanie zespołu interwencji i stworzenie planu interwencji;
- wszczęcie działań odpowiednio, zależnie od sytuacji, np.: wobec klasy poszkodowanego lub nieżyjącego ucznia, uczniów innych klas, rodziców, nauczycieli (nawiązanie przez szkołę kontaktu z rodzicem nieżyjącego ucznia (zaoferowanie pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej);
- informacja do rodziców uczniów z jego klasy, ustalenie wizyty powołanego zespołu interwencji (specjalistów poradni) w szkole;
- narada z dyrektorem szkoły oraz psychologiem szkolnym (omówienie działań, ustalenie ew. uczniów zagrożonych - bliskich dla poszkodowanego lub nieżyjącego ucznia, mających trudności emocjonalne i ustalenie z psychologiem jak rozmawiać z klasą ucznia);
- udział w spotkaniu z nauczycielami (umożliwienie nauczycielom emocjonalnego odreagowania i powspominania nieżyjącego ucznia, poinformowanie nauczycieli o możliwych konsekwencjach tego zdarzenia zarówno dla uczniów jak i ich samych, omówienie faz żałoby i mechanizmów psychologicznych w sytuacji śmierci kogoś bliskiego, przekazanie informacji o miejscach, gdzie można szukać pomocy, wsparcia – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Katowicach i ościennych miastach - dorośli. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne i Specjalistyczna Poradnia Rodzinna - młodzież, wskazówki, odpowiedzi na nurtujące pytania);
- rozmowa wspierająca z wychowawcą klasy, spotkanie z dyrektorem;
- ponowne zapewnienie o możliwym wsparciu na terenie poradni i odpowiednich instytucji wspierających, w sytuacji pojawienia się objawów niepokojących z odroczeniem (nawet po kilku tygodniach czy miesiącach).

Realizując swoje zadania statutowe, a jednocześnie zwracając szczególną uwagę na fakt pojawienia się kryzysu emocjonalno-społecznego związanego z sytuacją wojny, poradnie zastosowały wiele nowych rozwiązań w zakresie realizacji zadań umożliwiających stałą, bieżącą i szeroką pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

W ramach wsparcia szkół i przedszkoli w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży będących uchodźcami z Ukrainy wdrożone zostały m.in. następujące działania:

- poinformowanie dyrektorów i nauczycieli katowickich placówek oświatowych o możliwych konsekwencjach emocjonalno-społecznych związanych ze stanem wojny oraz o gotowości wsparcia i współpracy ze strony poradni;
- stałe, cotygodniowe monitorowanie sytuacji napływu dzieci/uczniów z Ukrainy do rejonowych placówek, omawianie trudności i wyzwań i wdrażanie działań pomocowych;
- dyżury psychologów poradni celem organizacji wsparcia interwencyjnego we współpracy z OIK;
- udostępnianie poprzez stronę www bazy materiałów wspierających w obliczu kryzysu wojennego;
- nawiązanie kontaktów z wolontariuszami posługującymi się językiem ukraińskim do pomocy w organizacji wizyt dla rodzin z dziećmi z Ukrainy;

- zatrudnienie psychologa pochodzącego z Ukrainy, który stale obejmuje pomocą, wsparciem i diagnozą zgłaszające się dzieci z Ukrainy i tłumaczy wszelkie dokumenty;
- organizacja projektu: „Wakacyjne piątki dla dzieci z Ukrainy”, mającego na celu organizację zajęć ogólnorozwojowych wspierających sferę emocjonalną dla dzieci w wieku 6-10 lat z Ukrainy.

Ponadto, zgodnie z od dawna działającymi praktykami oraz zapisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, w przypadku gdy placówka obejmuje dziecko/ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną i mimo udzielanej uczniowi pomocy w przedszkolu, szkole lub placówce nie następuje poprawa funkcjonowania dziecka/ucznia, dyrektor placówki, za zgodą rodziców, występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazania sposobu rozwiązania problemu ucznia. Warto jednak zaznaczyć, że pracownicy poradni w codziennej rzeczywistości są w stałym kontakcie ze swoimi rejonowymi placówkami i na bieżąco zbierają informacje o potrzebach dzieci/uczniów w przedszkolach i szkołach i jeżeli tylko rodzice wyrażają na to zgodę, w sposób ciągły przebiega kierowanie dzieci/uczniów na konsultacje i/lub diagnozy do poradni.

b) kształcenie specjalne

W jednostkach oświatowych na terenie miasta Katowice prowadzone jest kształcenie specjalne. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach. Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

W szkołach specjalnych pracują nauczyciele o wielokierunkowych i wysokich kwalifikacjach zawodowych. Wyposażenie szkół specjalnych, wchodzących w skład zespołów, w tym zwłaszcza w sale doświadczania świata oraz sale do prowadzenia zajęć specjalistycznych, umożliwiają kierowanie do uczniów bogatej oferty edukacyjnej i terapeutycznej. Realizowane, opracowane oraz wdrożone przez nauczycieli programy autorskie i innowacje pedagogiczne są gwarancją indywidualizacji pracy z uczniem.

c) realizacja programów: profilaktycznych, prewencyjnych oraz informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji

Realizacja programów profilaktycznych.

Na terenie miasta Katowice szkoły i placówki oświatowe realizują Miejski Program Profilaktyki Rówieśniczej. W zeszłorocznej edycji Programu w placówkach oświatowych miasta Katowice w roku szkolnym 2021/2022, zrealizowano następujące działania:

- „Dzień Bezpiecznego Internetu”, w ramach którego ogłoszony został konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych pn.: „#Nie lajkuj hejtu”. Celem konkursu było podniesienie bezpieczeństwa w Internecie. Zapobieganie cyberprzestępstwom, w tym przemocy oraz mowie nienawiści. Promowanie zachowań chroniących przed zagrożeniami w Internecie, w tym antydyskryminacyjnych oraz rozwijających umiejętności tolerancji. Zadanie polegało na wykonaniu infografiki lub spotu/animacji informującej o wybranym zagrożeniu w Internecie, a także prezentacja propozycji zachowań chroniących przed tego rodzaju zagrożeniami;
- VII Konkurs i Przegląd Spotów Profilaktycznych, wyłaniający najlepsze filmy propagujące kształtowanie otwartości na potrzeby i wartości ludzi, modę na życie bez uzależnień, troskę o drugiego człowieka, jego zdrowie i bezpieczeństwo oraz promują zdrowie psychiczne i fizyczne oraz bezpieczeństwo w relacjach z ludźmi, a także rozwijają umiejętności pracy w zespole i zainteresowania artystyczne uczniów. Temat przewodni tegorocznego konkursu: „Uważni i Odważni”;

- Miejskie Programy Profilaktyczne: „Bezpieczne Dziecko - Przyjaciel Sznupek”/„Bezpieczny Nastolatek” oraz „Bezpieczna Młodzież”.
- druga edycja projektu profilaktycznego „Razem Raźniej”, którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju uczniów i zapobieganie problemom zdrowia psychicznego oraz ryzykownym zachowaniom młodzieży. Szkoła stanowi istotne miejsce do promocji zdrowia psychicznego, a świadomość i kompetencje rodziców i nauczycieli są kluczowym i nieodzownym czynnikiem wspierającym dobrostan psychiczny młodych ludzi. Koordynatorami projektu „Razem Raźniej” byli pracownicy pionu pomocy psychologiczno-pedagogicznej zatrudnieni w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 5 w Katowicach, Specjalistycznej Poradni Rodzinnej w Katowicach, X Liceum Ogólnokształcącego im. Ignacego Jana Paderewskiego w Katowicach oraz Pałacu Młodzieży im. prof. Aleksandra Kamińskiego w Katowicach.

Działania w roku szkolnym 2021/2022 obejmowały dwa moduły: akcję informacyjną dotyczącą promocji zdrowia psychicznego oraz organizację zajęć z uczniami i nauczycielami mających na celu wspieranie kondycji psychicznej dzieci i młodzieży. Przez jednego z koordynatorów opracowany został scenariusz zajęć/warsztatów „Uważni i odważni” mający na celu promowanie zdrowych postaw w zakresie samoobserwacji kondycji psychicznej, normalizowanie troski o własne zdrowie psychiczne, rozwijanie kompetencji w zakresie poszukiwania wsparcia w kryzysach zdrowia psychicznego.

Zajęcia realizowane były przez koordynatorów projektu w wyznaczonych terminach na terenie Pałacu Młodzieży, dla grup ok. 30-32 osób. Zostało zrealizowanych: 15 warsztatów grupowych dla uczniów z 9 szkół podstawowych (w sumie w warsztatach wzięło udział 403 uczniów) oraz 1 warsztat wraz ze szkoleniem z zakresu Interwencji Kryzysowej dla 18 nauczycieli.

W placówkach oświatowych realizowane są również środowiskowe programy, których celem jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w formie zajęć pozalekcyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Zajęcia realizowane w katowickich szkołach w ramach środowiskowych programów profilaktycznych to zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym, uczące postaw i zachowań prospołecznych, prezentujące twórcze i inspirujące sposoby spędzania wolnego czasu, integrujące dzieci z różnych środowisk.

Zajęcia mają na celu propagowanie alternatywnych, zdrowych i prawidłowych sposobów zaspokajania potrzeb emocjonalnych z wykorzystaniem profilaktyki rówieśniczej i liderkiej, opartej na interakcjach rówieśniczych i osobistym, bezpośrednim zaangażowaniu w działania, w celu najefektywniejszego wykorzystania potencjału dzieci i młodzieży. W roku 2022 środowiskowe programy profilaktyczne realizowane były w 14 placówkach.

Realizacja programów prewencyjnych.

W ramach zadań statutowych poradnie psychologiczno-pedagogiczne w Katowicach, realizują programy o charakterze prewencyjnym, w których biorą udział uczniowie katowickich placówek oświatowych, tj. m.in.: „Lekcje z emocjami”, „Rozwiązywanie konfliktów”, „Radzenie sobie z trudnymi emocjami”, „Komunikacja interpersonalna”, „ABC emocji”, „Relacje w grupie rówieśniczej”, „Integracja”, „Wzmocnienie więzi klasowych”, „STOP cyberprzemocy”, „Bezpieczne korzystanie z Internetu i higiena pracy online”, „Stres przed maturą”, Mindfulness - relaksacja elementy treningu uważności i relaksu, Profilaktyka agresji i przemocy. Doskonalenie współpracy i współdziałania w grupie rówieśniczej, „Spójrz inaczej” - program profilaktyki zdrowia psychicznego (zajęcia cykliczne), „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”, „Radzenie sobie ze stresem”.

Realizacja programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji.

1. Wspomaganie działalności jednostek oświatowych

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Katowicach organizują i prowadzą wspomaganie dla przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w tym:

- wspomaganie placówek w tworzeniu rocznych planów rozwoju,
- współpraca z dyrektorami, pedagogami i psychologami szkolnym i oraz przedszkolnymi w zakresie określania potrzeb placówki,
- wsparcie merytoryczne w planowaniu i realizacji zadań z zakresu orientacji i doradztwa edukacyjno-zawodowego na różnych etapach kształcenia,

- badania przesiewowe uczniów (gotowość szkolna, ryzyko dysleksji, wady wymowy),
- badania zainteresowań i uzdolnień uczniów - preorientacja zawodowa,
- udział w ewaluacjach zewnętrznych placówek (na zaproszenie placówek),
- współpraca z innymi instytucjami udzielającymi pomocy dziecku i rodzinie.

2. Tablice ogłoszeń

Na tablicach ogłoszeń zarówno poradni, jak i placówek oświatowych, a także stronach internetowych w tym również na stronie miejskiej eksponowane są informacje dotyczące oferty Poradni, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach oraz innych instytucji udzielających wsparcia dzieciom, młodzieży i rodzicom.

3. Szkolenia i spotkania

Szkoły i placówki oświatowe organizują szkolenia informacyjne i spotkania, w tym indywidualne dla rodziców dzieci i młodzieży. W ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli organizowane są szkolenia dla kadry pedagogicznej i dyrektorów jednostek oświatowych, zaś tematyka tych szkoleń uzależniona jest od potrzeb konkretnej jednostki organizacyjnej. Wśród tych szkoleń znajdują się również takie, które poruszają tematykę przemocy w rodzinie i szkole oraz dotyczą rozwiązywania konfliktów, efektywnej komunikacji itp. Nauczycielom i wychowawcom zatrudnionym w szkołach i placówkach pomocą w rozwiązywaniu problemów służą pedagodzy, psychologowie i poradnie psychologiczno-pedagogiczne. W realizacji tego zadania szkoły i placówki oświatowe otrzymują wsparcie od instytucji zewnętrznych, w tym Regionalnego Ośrodka Metodyczny-Edukacyjnego METiS w Katowicach oraz organizacji pozarządowych.

d) **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**

W mieście Katowice funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu powołani są m. in. przedstawiciele jednostek oświatowych, którzy w przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie zobowiązani są do realizacji procedury „Niebieska Karta”. Członkiem funkcjonującego w mieście Katowice Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z ramienia Wydziału Edukacji i Sportu jest Pani Joanna Migdoł-Bałazy, która w 2022r. uczestniczyła w 4 posiedzeniach tego Zespołu.

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021	2022	Prognoza na 2023
1.	Liczba publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych funkcjonujących na terenie miasta Katowice	6	6	6
2.	Liczba pedagogów szkolnych zatrudnionych w publicznych jednostkach oświatowych	87	91	95
3.	Liczba pedagogów szkolnych zatrudnionych w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych	39	40	40
4.	Liczba psychologów szkolnych zatrudnionych w publicznych jednostkach oświatowych	106	111	120
5.	Liczba psychologów szkolnych zatrudnionych w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych	39	40	41
6.	Liczba nauczycieli zatrudnionych na stanowisku nauczyciel-wychowawca	2476	2502	2510

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, miejskimi przedszkolami i szkołami.

ROZDZIAŁ VI.

Źródła finansowania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2021-2022 za 2022r.

Finansowanie Programu przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka	Klasyfikacja budżetowa	Kwota w 2022
1.	Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Dział 851 Rozdział 85149§4300 WP	9 594,00 zł
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Dział 852 Rozdział 85230 WG 85228 ZG	678 792,61 zł
2.	Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Dział 852 Rozdział 85220 WP	478 057,62 zł
		Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	WTZ Dział 853 Rozdział 85311 WP Środki PFRON ŚDŚ Dział 852 Rozdział 85203 ZG ZP	655 369,89 zł 5 956 080,00 zł 1 941 429,94 zł 897 973,00 zł
3.	Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	-	w ramach bieżącej działalności PUP Katowice
4.	Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice	-	0,00 zł
5.	Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.	Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, miejskimi przedszkolami i szkołami	Dział 801, 853 i 854 Rozdział: 80195, 85395, 85404, 805406, 85446, 85495	9 561 381,56 zł
			Razem:	20 178 678,62 zł